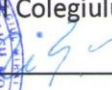

Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova
Colegiul "Mihai Eminescu" din Soroca

"Aprobat"

Directorul Colegiului „Mihai Eminescu” din Soroca

 Tatiana Vișniovaia

18 februarie 2019

Curriculum la disciplina
F.02.O.013 Psihologia generală II

Specialitatea:
11210 Educație timpurie

Calificarea:
Educator

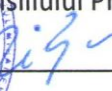
2019

Aprobat:

La sedința Consiliului Profesorial al Colegiului „Mihai Eminescu” din Soroca, din 18 februarie 2019

Director

 Tatiana Vișniovaia

Autor:

Celac Virgilia, grad didactic superior, Colegiul ”Mihai Eminescu” din Soroca.

Recenzent:

Arbuz Irina, grad didactic doi, Colegiul ”Mihai Eminescu” din Soroca.

Adresa Curriculumului în Internet:

Portalul național al învățământului profesional tehnic

<http://www.ipt.md/ro/produse-educationale>

Cuprins

I. Preliminarii.....	4
II. Motivația, utilitatea disciplinei pentru dezvoltarea profesională.....	4
III. Competențele profesionale specifice disciplinei.....	5
IV. Administrarea disciplinei.....	5
V. Unitățile de învățare.....	5
VI. Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare.....	8
VII. Studiu individual ghidat de profesor.....	8
VIII. Lucrările de laborator recomandate.....	9
IX. Sugestii metodologice.....	10
X. Sugestii de evaluare a competențelor profesionale.....	13
XI. Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studii.....	13
XII. Resursele didactice recomandate elevilor.....	13

I. Preliminarii

Psihologia generală II este orientată spre cunoașterea fenomenelor psihice și impactul acestora asupra activității umane. Adevărata menire a psihologiei, după S.I. Rubinștein (1957), este a înțelege omul pentru a-l perfecționa. Formarea multilaterală, a omului în creștere, este și scopul primordial al pedagogului. Acest lucru devine posibil doar odată cu însușirea conceptelor fundamentale ale psihologiei generale. Prin intermediul acestei discipline, elevii studiază procesele psihice ce stau la baza cunoașterii. Ei au posibilitatea să urmărească dezvoltarea fenomenelor psihice, ce facilitează cunoașterea propriei personalități și a personalității altora.

Cunoștințele care se cuprind în cadrul psihologiei vor ajuta viitorilor specialiști în identificarea particularităților psihice individuale, în caracterizarea psihologică a copiilor, definirea problemelor de natură psihologică, elaborarea soluțiilor în situații concrete.

Unitatea de curs *Psihologia generală II* este disciplina de bază pentru orice specialitate. Scopul principal al cursului este de a da elevilor posibilitatea să conștientizeze toate fenomenele vieții cotidiene prin prisma cunoașterii. Este necesar ca orice specialist să posede un ansamblu de cunoștințe, vizând particularitățile psihologice ale personalității. Din perspectiva profesiogramei pedagogului este absolut necesar ca viitorul specialist să administreze în practică reperele științifice asimilate, să utilizeze suportul psihologiei în activitatea pedagogică. Este necesar de a-i învăța să analizeze diferite tipuri de persoane, de a le dezvolta încrederea în forțele proprii, de a le dezvolta abilități comunicative.

Realizarea unui învățământ profesional de calitate, în contextul realităților socio-economice actuale, impune o nouă abordare a procesului de învățământ, care vizează formarea la elevi a unui sistem de competențe necesare pentru integrarea pe piața muncii și pentru învățarea pe parcursul întregii vieți.

II. Motivația, utilitatea disciplinei pentru dezvoltarea profesională

Unitatea de curs *Psihologia generală II* constituie alfabetul, pentru însușirea temeinică a celorlalte ramuri ale științei, în particular, a psihologiei vârștelor, pe care elevii acestei specialități îl vor studia ulterior.

Conținuturile incluse în curriculum și strategiile utilizate în predarea acestei discipline au drept scop familiarizarea elevilor cu fenomenele psihice și de a-i face să conștientizeze valoarea acestora în formarea personalității.

Studiarea psihologiei e condiționată de o diversitate de factori: studenții se află la vârșta, când se manifestă un viu interes față de propria conduită; este vârșta, când încep să-și schițeze planurile pe viitor; să se orienteze spre un anumit domeniu de activitate pentru a-și putea cunoaște capacitățile proprii; să-și răspundă la întrebarea dacă și-au ales corect profesia.

Concepția didactică a disciplinei *Psihologia generală II* reflectă următoarele momente:

- formarea competențelor de comunicare într-un limbaj psihologic, utilizând termeni necesari;
- formarea trăsăturilor de caracter în procesul instructiv;
- abilitarea elevului cu un ansamblu de cunoștințe, capacități și instrumente care să-l ajute la dezvoltarea conștiinței de sine și de celălalt.

Principiile de elaborare a curriculumului sunt următoarele:

- Cerințele sporite pe care le înaintează societatea față de pregătirea tinerilor specialiști;

- Formarea unei reprezentări cât mai clare și exacte asupra realității educaționale contemporane;
- Formarea personalităților cu resurse adaptive la solicitările sociale.

III. Competențe profesionale specifice disciplinei

CS1 Cunoașterea obiectului de studiu al psihologiei și a ramurilor sale.

CS2 Cunoașterea fenomenelor psihice, a comportamentelor și trăsăturilor specifice personalității umane, în scopul înțelegerii vieții subiective a omului.

CS3 Înțelegerea și cunoașterea proceselor psihice senzoriale și cognitive.

CS4 Cunoașterea limbajului specific psihologiei și utilizarea adecvată în acțiuni de caracterizare și autocaracterizare.

CS5 Identificarea actualității și importanței dezvoltării epistemologiei și praxiologiei psihologiei generale.

CS6 Formarea competențelor de operare intra și interdisciplinare în analiza și interpretarea unor comportamente reale ale elevilor.

CS7 Stimularea interesului față de psihologie și formarea capacității de a folosi cunoștințele psihologice în reglarea comportamentului propriu și al copiilor de vârstă preșcolară.

CS8 Formarea și dezvoltarea personalității prin valorificarea disponibilităților sale din punct de vedere psihologic.

CS9 Utilizarea literaturii de specialitate adecvate în scopul acumulării și însușirii informației.

CS10 Evaluarea psihologică a diferitor situații în activitatea practică.

IV. Administrarea disciplinei

Semestrul	Numărul de ore				Modalitatea de evaluare	Numărul de credite
	Total	Contact direct		Lucrul individual		
		Prelegeri	Practică/ Seminar			
II	60	20	10	30	Examen	2

V. Unitățile de învățare

Unități de competență	Unități de conținut
1. Procesele reglatorii	
UC1. Definirea conceptului de atenție UC2. Explicarea factorilor ce influențează atenția. UC3. Distingerea formelor atenției. UC4. Aplicarea tehnicilor de autoevaluare a atenției. UC5. Exersarea dezvoltării atenției proprii, aplicând	1.1. Atenția 1.1.1. Conceptul de atenție. 1.1.2. Formele atenției și interacțiunea lor. 1.1.3. Funcțiile și însușirile atenției.

procedee simple.	
UC6. Definirea proceselor afective. UC7. Estimarea valorii proceselor afective. UC8. Caracterizarea formelor proceselor afective. UC9. Utilizarea testelor de autocunoaștere a emotivității. UC10. Exersarea în autoreglarea emoțională.	1.2. Afectivitatea 1.2.1. Caracterizarea proceselor afective. 1.2.2. Formele proceselor afective. 1.2.3. Autoreglarea emoțională.
UC11. Definirea conceptului de voință și utilizarea corectă. UC12. Caracterizarea calităților voinței. UC13. Conștientizarea importanței autoreglării volitive. UC14. Elaborarea unui plan privind autoreglarea volitivă. UC15. Aplicarea probelor de autocunoaștere a voinței.	1.3. Voința 1.3.1. Conceptul de voință. 1.3.2. Caracteristicile actului volitiv. 1.3.3. Calitățile voinței. 1.3.4. Autoreglajul voluntar și dezvoltarea voinței.
2. Personalitatea și activitatea.	
UC16. Definirea esenței psihologice a conceptului de activitate. UC17. Cunoașterea elementelor componente ale activității. UC18. Valorificarea tipurilor de activitate. UC19. Explicarea interacțiunii dintre activitate și dezvoltarea intelectuală. UC20. Aplicarea cunoștințelor căpătate la analiza activității de învățare.	2.1. Activitatea umană 2.1.1. Definirea activității umane și structura psihologică a ei. 2.1.2. Tipurile activității umane. 2.1.3. Rolul activității în dezvoltarea intelectuală.
UC21. Definirea conceptului de personalitate. UC22. Distingerea noțiunilor: om, individ, individualitate, personalitate. UC23. Descrierea caracteristicilor distinctive ale personalității. UC24. Cunoașterea stadiilor de dezvoltare a personalității. UC25. Explicarea esenței dezvoltării și formării personalității.	2.2. Personalitatea 2.2.1. Noțiunile de om, individ, individualitate, personalitate. 2.2.2. Calitățile personalității contemporane. 2.2.3. Formarea și dezvoltarea personalității. Stadiile dezvoltării personalității (dezvoltarea normală și dezvoltarea anormală).
3. Însușirile personalității.	
UC26. Definirea conceptului de temperament. UC27. Enunțarea însușirii fundamentale ale sistemului nervos central. UC28. Caracterizarea tipurilor de temperament. UC29. Aplicarea probelor de autocunoaștere a temperamentului.	3.1. Temperamentul 3.1.1. Temperamentul – latura dinamico-energetică a personalității. 3.1.2. Însușirile fundamentale ale sistemului nervos central. 3.1.2. Portrete temperamentale.
UC30. Definirea conceptului de caracter. UC31. Explicarea esenței mecanismului	3.2. Caracterul 3.2.1. Caracterul – latura relațional-valorică a

psihofiziologic de formare a personalității. UC32. Descrierea structurii caracterului. UC33. Aplicarea metodelor și tehnicilor de cunoaștere a caracterului. UC34. Utilizarea procedeelor de autoeducare a trăsăturilor de caracter.	personalității. 3.2.2. Structura caracterului. 3.2.4. Formarea caracterului.
UC35. Definirea conceptului de aptitudine. UC36. Cunoașterea felurilor de aptitudi. UC37. Estimarea rolului altor însușiri de personalitate în formarea aptitudinilor. UC38. Descrierea esenței inteligenței în desăvârșirea aptitudinilor. UC39. Conștientizarea necesității exersării sistematice a aptitudinilor.	3.2. Aptitudinile 3.3.1. Aptitudinile – latura instrumental-operațională a personalității. 3.3.2. Felurile aptitudinilor. 3.3.3. Inteligența ca aptitudine generală.
UC40. Definirea conceptelor de motiv și motivație. UC41. Estimarea rolului trebuințelor în realizarea activității. UC42. Aplicarea probelor pentru evidențiere a motivelor învățării. UC43. Înțelegerea influenței motivelor în formarea însușirilor de personalitate.	3.4. Motivația 3.4.1. Motivul și motivația. 3.4.2. Felurile de motive. 3.4.3. Motivația și personalitatea.
UC44. Definirea procesului de creativitate. UC45. Caracterizarea nivelurilor creativității. UC46. Descrierea rolului creativității și factorii ce o declanșează.	3.5. Creativitatea 3.5.1. Creativitatea – noțiuni generale. 3.5.2. Nivelurile creativității. 3.5.3. Dezvoltarea creativității.
4. Psihologia relațiilor umane.	
UC47. Definirea noțiunii de grup. UC48. Explicarea felurilor de relații umane.	4.1. Relațiile umane 4.1.1. Noțiune de grup și caracterizarea lui. 4.1.2. Relațiile umane în grup.
UC49. Aprecierea felului conflictului și etapele de evoluare a lui. UC50. Asimilarea relațiilor de cooperare și colaborare în grup.	4.2. Conflictele și aplanarea lor 4.2.1. Conflictele și aplanarea lor. 4.2.2. Crearea climatului favorabil în grup.

VI. Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare

Nr. crt.	Unități de învățare	Numărul de ore			
		Total	Contact direct		Lucru individual
			teoretice	practice	
1.	Procesele reglatorii.	16	6	2	8
2.	Personalitatea și activitatea.	9	4	1	4
3.	Însușirile personalității.	27	8	5	14
4.	Relațiile umane	8	2	2	4
	TOTAL	60	20	10	30

VII. Studiul individual ghidat de profesor

Materii pentru studiul individual	Produse de elaborat	Modalități de evaluare	Termeni de realizare
1. Procesele reglatorii.			
1.1 Atenția. Factorii ce favorizează și perturbă atenția.	Realizarea testului de autocunoaștere a atenției	Prezentare orală și scrisă.	Săptămâna 2
1.2 Afectivitatea. Formele vieții afective.	Crearea descrierii unei stări afective trăite	Relatare orală.	Săptămâna 4
1.3 Voința. Actul volitiv.	Redactarea unei lucrări cu privire la relevarea acțiunilor, faptele unui personaj dintr-o operă literară îndrăgită care confirmă puterea de voință a lui.	Prezentarea informației în formă scrisă.	Săptămâna 6
2. Personalitatea și activitatea.			
2.1 Activitatea umană.	Caracterizarea unuia dintre tipurile activității umane.	Prezentarea informației orale.	Săptămâna 7
2.2 Personalitatea. Formarea și dezvoltarea personalității.	Eseu: "Factorii ce influențează la formarea și dezvoltarea personalității"	Prezentarea eseului.	Săptămâna 8
3. Însușirile personalității.			
3.1 Temperamentul. Tipurile de temperament.	Studierea literaturii de specialitate. Eseu structurat: Portretul temperamental al colegului de bancă.	Prezentarea și explicarea conținutului.	Săptămâna 9

3.2 Caracterul. Formarea caracterului.	Enunțarea factorilor ce influențează formarea caracterului.	Prezentarea orală a temei.	Săptămâna 10
3.3. Aptitudinile Inteligența ca aptitudine generală.	Referat: Teorii ale inteligenței.	Prezentarea referatului	Săptămâna 11
3.4. Motivația Motivația și personalitatea.	Proiect: Corelația dintre motivație și personalitate.	Argumentarea orală	Săptămâna 12
3.5.Creativitatea Metode de dezvoltare a creativității.	Desfășurarea unei metode de dezvoltare a creativității cu colegii.	Desfășurarea unei metode	Săptămâna 13
4. Relațiile umane			
4.1. Relațiile umane în grup.	Elaborarea schemei: clasificarea grupurilor umane.	Prezentarea schemei.	Săptămâna 14
4.2.Confliktele și aplanarea lor.	Elaborarea unui plan de ameliorare a climatului psihologic în cadrul grupului de colegi	Prezentarea planului.	Săptămâna 15

VIII. Sugestii metodologice

În scopul însușirii cunoștințelor de către elevi și a formării priceperilor și deprinderilor de muncă cu copiii, la unitatea de curs *Psihologia generală II*, vor fi aplicate așa metode de predare-învățare-formare după cum urmează:

Teorie: expunerea, demonstrația, predarea complementară, aplicația PowerPoint, exemple din practică, sinteza cunoștințelor, descoperirea dirijată, clustering, brainstorming, etc.

Lecții practice/Seminarii: expunerea, sinteza cunoștințelor, activități de grup, descoperirea dirijată, conversația constructivă, dezbateră, analiza căilor mai eficiente de rezolvare a unei probleme, situații de problemă, studiu de caz, brainstorming, etc.

Sugestii pentru activitatea individuală: lucrul cu manualul sau cu alte materiale didactice intuitive; analiză detaliată a unui fenomen psihologic, planificarea corectă a timpului de analiză și de învățare eficientă a informației, procedeul cercetării, eseu sau alte scrieri libere, schițarea și generalizarea materialelor prin brainscheting (brainstorming-ul în schițe), elaborarea graficului conceptual sau altor metode de acest tip, analiza trăsăturilor semantice, adnotarea și conspectarea logică a surselor bibliografice, ș.a

IX. Sugestii de evaluare a competențelor profesionale

Pentru organizarea eficientă a evaluării se vor lua în considerație următoarele:

- Modul de instruire – implicarea elevilor în diverse activități, relația elev-profesor, profesor-elev și elev-elev.
- Comportamentul elevilor în timpul lecției (interesul, participarea activă, dorința de a răspunde, calitatea răspunsurilor).
- Stimularea participării elevilor la realizarea sarcinilor didactice.

Formele de evaluare determinate de perioada de studiu:

- Evaluare (ascultare) orală: evaluarea curentă care se bazează pe aprecierea gradului și a calității de participare intelectuală a studenților în cadrul prelegerilor și seminariilor, pregătirea pentru seminare, evaluarea lucrului cu literatura recomandată.
- Evaluare scrisă – elaborare de informații suplimentare în cadrul fiecărei teme (referate, eseuri, scheme, tabele, materiale ilustrative) probe de control, alte lucrări scrise.

Forma finală de evaluare este examenul scris, care va consta într-un test, reflectând conținutul tematic al cursului. Evaluarea orală va presupune a răspunde la itemi din trei domenii cognitive: cunoaștere, înțelegere, aplicare.

Produsele recomandate pentru evaluarea nivelului de dezvoltare a competențelor cognitive sunt prezentate în tabelul de mai jos:

Nr. crt.	Produse pentru măsurarea competenței	Criterii de evaluare a produselor
1.	Rezumat oral	• Expunerea tematică a lucrării în cauză. • Utilizarea formulărilor proprii, fără a distorsiona mesajul lucrării supuse rezumării. • Expunerea orală concisă și structurată logic. • Folosirea unui limbaj bogat, adecvat tematicii lucrării în cauză. • Respectarea coeficientului de reducere a textului: 1/3 din textul inițial.
2.	Rezumat scris	• Expunerea tematică a lucrării în cauză. • Utilizarea formulărilor proprii, fără a distorsiona mesajul lucrării supuse rezumării. • Textul rezumatului este concis și structurat logic. • Folosirea unui limbaj bogat, adecvat tematicii lucrării în cauză. • Fidelitatea: înțelegerea esențialului și reproducerea lui, nu trebuie să existe contrasens. • Coerența: rezumatul are o unitate și un sens evidente, lizibile pentru cei care nu cunosc textul sursă. • Progresul logic: înlănțuirea ideilor, prezentarea argumentelor

		sunt clare și evidente. • Respectarea modalităților de enunțare a textului sursă: rezumatul este o oglindă micșorată, dar fidelă textului sursă. • Munca pertinentă de reformulare: rezumatul nu este un colaj de citate. • Respectarea coeficientului de reducere a textului: 1/4 din textul inițial. • Stăpânirea normelor sintactice la nivel de prezentare logică a ideilor, frazelor, paragrafelor textului.
3.	Referat	• Corespunderea conținutului referatului cu tema propusă. • Profunzimea și completitudinea dezvoltării temei. • Adecvarea la conținutul surselor primare. • Coerența și logica expunerii. • Utilizarea dovezilor din sursele consultate. • Gradul de originalitate și de noutate. • Nivelul de erudiție. • Modul de structurare a lucrării. • Justificarea ipotezei legate de tema referatului. • Analiza în detaliu a fiecărei surse de documentare.
4.	Proiect elaborat	• Validitatea proiectului – gradul în care acesta acoperă, unitar și coerent, logic și argumentat tema propusă. • Completitudinea proiectului – felul în care au fost evidențiate conexiunile și perspectivele interdisciplinare ale temei, competențele și abilitățile de ordin teoretic și practic, și maniera în care acestea servesc conținutului științific. • Elaborarea și structura proiectului – acuratețea, rigoarea și coerența demersului științific, logica și argumentarea ideilor, corectitudinea concluziilor. • Calitatea materialului folosit în realizarea proiectului, bogăția și varietatea surselor de informare, relevanța și actualitatea acestora, semnificația datelor colectate ș.a. • Creativitatea – gradul de noutate pe care-l aduce proiectul în abordarea temei, sau în soluționarea problemei.
5.	Eseu structurat	• Completitudinea interpretării informațiilor prin prisma problemei de la care pornește acesta. • Corectitudinea interpretării informațiilor prin prisma problemei de la care pornește acesta. • Claritatea (mesajul bine conturat, în jurul unei idei pentru care există dovezi verificabile).

		• Originalitatea, creativitatea, inovațiile. • Aspectul general al eseului (respectarea normelor stilistice și gramaticale, aranjarea în pagină).
6.	Studiu de caz	• Personalizarea (să nu fie lucruri plagiate). • Corectitudinea interpretării studiului de caz propus. • Calitatea soluțiilor, ipotezelor propuse, argumentarea acestora. • Corespunderea soluțiilor, ipotezelor propuse pentru rezolvarea adecvată a cazului analizat. • Corectitudinea lingvistică a formulărilor. • Utilizarea adecvată a terminologiei în cauză. • Noutatea și valoarea științifică a informației. • Punerea în evidență a subiectului și problematicii. • Logica sumarului. • Completitudinea informației și coerența între subiect și documentele studiate. • Capacitatea de analiză și de sinteză a documentelor, adaptarea conținutului. • Originalitatea studiului, a formulării și a realizării. • Aprecierea critică, judecată personală a elevului.

X. Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studii

În cadrul procesului instructiv-educativ, elevii au nevoie de o diversitate de resurse, pentru desfășurarea procesului de studiu:

Cerințe față de sălile de curs	
Pentru orele teoretice	Sală de clasă. Proiector. Manuale. Calculator/proiector. Fișe suplimentare la temă.
Pentru orele de practice/seminar	Materiale ilustrative. Materiale audio-vizuale. Portofoliu.

XI. Resursele didactice recomandate elevilor

Nr. crt.	Denumirea resursei	Locul în care poate fi consultată /această/ procurată resursă
1.	Jelescu P., „ <i>Psihologie generală</i> ”, Chișinău, Univers Pedagogic, 2007	Biblioteca Colegiului „Mihai Eminescu”
2.	Lucia Savca „ <i>Psihologie</i> ”, Editura Lumina, 2005	Biblioteca Colegiului „Mihai Eminescu”
3.	Buzdugan T., <i>Psihologia pe înțelesul tuturor</i> , Editura Didactică și Pedagogică, București, 1991;	Catedra Pedagogie și didactici particulare
4.	Bratu V. „ <i>Psihologie</i> ”, Manual pentru clasa a X-a, Corvin 2005.	Catedra Pedagogie și didactici particulare
5.	<i>Curriculum pentru educație timpurie</i> , Aprobare la Consiliul Național pentru Curriculum (Ordinul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării nr. 1699 din 15 noiembrie 2018).	Biblioteca Colegiului „Mihai Eminescu”